

10 SEPTEMBER 2002. - OOP 37 betreffende de rave-party's.

Publicatie : 14-12-2002

Inwerkingtreding : 14-12-2002

Artikel M. In de loop van dit jaar werden er aan de grens met Frankrijk (Viroinval, Bodange, Cerfontaine, Florenville, Léglise) verschillende gevallen van rave-party's vastgesteld.

Dergelijke evenementen werden in België vroeger reeds signaleerd. Zo vonden in 1995 samenkomsten plaats in de omgeving van Riemst, op het plateau van Caestert, en werden er fiiven georganiseerd in de plaatselijke mergelgroeven en grotten.

Gelijkaardige evenementen konden eveneens worden vastgesteld in andere Europese landen, zoals in onze buurlanden Frankrijk en Nederland.

Het is over het algemeen moeilijk om objectieve gegevens te bekomen over het aantal rave-party's die in België die in België of in het buitenland hebben plaatsgevonden, omdat deze evenementen meestal clandestien georganiseerd worden.

Het doel van deze omzendbrief bestaat erin een overzicht te geven van deze problematiek en een strategie voor te stellen die erop gericht is om dit steeds groeiende fenomeen in België in te dijken.

Beschrijving van het fenomeen

De rave-party's hebben als voornaamste eigenschap dat ze meestal op het allerlaatste ogenblik worden georganiseerd, en dit zonder officiële kennisgeving aan de betrokken gemeentelijke overheden. Zij spelen zich voornamelijk af op plaatsen die a priori niet bestemd zijn voor dit soort activiteiten, meestal in openlucht op een gemeenteterrein of op een particuliere eigendom (bijvoorbeeld een veld).

Deze evenementen brengen een hoop overlast met zich mee en houden diverse inbreuken in. De rave-party's veroorzaken immers geluidshinder, beschadigen de plaats waar zij worden georganiseerd en verstoren de rust van de bewoners.

Soms gaan zij zelfs gepaard met vandalisme en allerhande feiten verbonden aan het verbruik van alcohol en/of de handel in en het gebruik van drugs.

De organisatoren brengen de deelnemers bijeen via Internet of via SMS-berichten en wijzen hen op het allerlaatste ogenblik de weg naar de plaats van de party, soms onder de vorm van een zoektocht.

Het materieel wordt 's nachts opgesteld, op plaatsen die allicht op voorhand werden uitgezocht. Het gaat daarbij om zeer krachtig geluidsmaterieel dat wordt gehuurd en vervoerd wordt met gehuurde vrachtwagens.

In 2002 werden de meeste rave-party's op Belgisch grondgebied georganiseerd door Fransen. De deelnemers waren eveneens voornamelijk Fransen, hoewel er ook enkele uit Luxemburg en Duitsland kwamen.

De deelnemers zijn over het algemeen niet kwaadaardig, maar in de entourage van bepaalde organisatoren werd toch reeds een kordatere, harde kern waargenomen.

Lokale verantwoordelijkheid inzake voorafgaande identificatie van het fenomeen

De eerste verantwoordelijkheid hieromtrent situeert zich op lokaal niveau. De verstoringen van de openbare orde, de geluidshinder die de openbare rust verstoort, de niet-naleving van de openbare hygiëne, al deze feiten moeten in principe worden voorkomen of bestraft door de lokale overheden, gezien het gaat om overtredingen van diverse gemeentelijke voorschriften die gelden inzake geluidshinder, nachtlawaai, hygiëne, brandbeveiliging, ..

De kwestie van de al of niet voorafgaande toelating behoort eveneens tot de bevoegdheid van de lokale overheden. Het principe bestaat erin dat de bijeenkomsten in openlucht, krachtens artikel 19 van de Grondwet, onderworpen zijn aan de politiewetten. Dat betekent dat de burgers die in openlucht wensen samen te komen, verplicht zijn om zich te onderwerpen aan de politiereglementen die door de gemeenteraden werden uitgevaardigd. Deze laatste schrijven voornamelijk preventieve maatregelen voor, zoals onder meer de verplichting van een voorafgaande vraag tot toelating. De burgemeester krijgt aldus de mogelijkheid om deze

evenementen ofwel te verbieden, ofwel toe te laten, mits het opleggen van strikte regels die de organisatoren dienen na te leven. Hij kan de bijeenkomsten naderhand nog verbieden, indien hij van mening is dat de veiligheidsvoorwaarden niet zijn vervuld.

Er moet niettemin vastgesteld worden dat deze evenementen bijna nooit het voorwerp uitmaken van een aanvraag tot toelating. De personen die het initiatief nemen om dergelijke evenementen te organiseren, de organisatoren dus, maken zich in het algemeen nooit bekend bij de verantwoordelijke gemeentelijke overheden. Bijgevolg is het voor de lokale overheden moeilijk om overleg te plegen met deze organisatoren.

Eén van de prioriteiten die de lokale overheden krijgen opgelegd, is dus om de nadruk te leggen op het aspect preventie en op de preventieve identificatie van deze fenomenen.

Het zal er in de eerste plaats om gaan de organisatoren te identificeren teneinde met hen te kunnen onderhandelen over de voorwaarden bij het organiseren van een dergelijk evenement. Dit moet gebeuren in overleg met alle betrokken actoren.

Een burgemeester die reeds werd geconfronteerd met het betreffend fenomeen of dit in de toekomst wil vermijden, heeft steeds de mogelijkheid om preventief een politieverordening uit te vaardigen waarbij dit soort evenementen, met name bijeenkomsten van personen op openbare plaatsen die daartoe niet geschikt zijn, te verbieden. Indien hij deze bijeenkomsten wel wil toelaten, maar enkel onder strikte voorwaarden, dan kan hij een politiereglement uitvaardigen waarin deze voorwaarden precies worden omschreven.

De verantwoordelijkheid van de lokale overheden is dan ook primordiaal, want het zijn zij die het best geplaatst zijn om de problematiek aan te pakken.

Uitwerking op lokaal niveau van een netwerk voor informatie-inzameling en -uitwisseling

Aangaande de informatie-inzameling en de voorafgaande identificatie van de organisatoren van deze evenementen, moet het probleem op een multidisciplinaire wijze worden aangepakt.

Het is dus belangrijk om een strategie van voorafgaande informatie-inzameling te ontwikkelen, teneinde samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de politiezones, maar eveneens tussen de arrondissementen, mogelijk te maken.

Om zoveel mogelijk informatie te kunnen verzamelen dient er op lokaal niveau een netwerk te worden opgezet voor een efficiënte informatie-uitwisseling tussen alle betrokken partners, zoals daar zijn de burgemeesters, de lokale politie, de Dirco's, het parket, maar eveneens verschillende andere actoren die relevante informatie kunnen inwinnen, zoals de douaneverantwoordelijken (controle van de verplaatsingen van vrachtwagens aan de grenzen) en de bevoegde ambtenaren en aangestelden van het Bosbeheer (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Aminal, afdeling bos en Groen) voor de desbetreffende provincie (verslag van verdachte bewegingen in de weiden en bossen, met name wanneer de organisatoren mogelijke terreinen opsporen).

Er dient eveneens een gezamenlijke actie te worden uitgewerkt waarmee de organisatoren kunnen worden geïdentificeerd door middel van het raadplegen van de netwerken die traditioneel worden gebruikt om de plaats en het moment waarop deze rave-party's worden gehouden, mee te delen, zoals Internet, de berichten van draagbare telefoons, ..

Het is eveneens belangrijk om op internationaal niveau informatie uit te wisselen, op z'n minst met de buurlanden, gezien de laatste evenementen die in België terzake werden vastgesteld een grensoverschrijdend karakter hadden.

Frankrijk, dat ook geconfronteerd wordt met deze problematiek, heeft immers zelf reeds acties ondernomen om dit fenomeen te bestrijden.

Het is uiterst belangrijk dat de betrokken Belgische politiediensten contacten onderhouden met de politiediensten van de buurlanden om zodoende inlichtingen te verkrijgen over hun methodes van informatieopzoeking en over de elementen van informatie die zij kunnen bezorgen aan de Belgische diensten.

Aan de Frans-Belgische grens is de samenwerking onlangs al versterkt door de oprichting van een gemeenschappelijk commissariaat en door te starten met gemengde politiepatrouilles. De informatie-uitwisseling zal nog vergemakkelijkt kunnen worden aangezien de operationele contactpunten, die aan weerskanten van de grens werden geactiveerd, een goede tussenstap vormen voor de overdracht van deze gegevens. Een voortdurende informatie-uitwisseling met Frankrijk vormt in elk geval een belangrijke succesfactor.

De federale politie heeft eveneens een rol te spelen in het vergaren en uitwisselen van informatie op internationaal vlak, via hun verbindingsofficieren die zich in de betrokken landen bevinden.

Politieaspect

Het is moeilijk te voorspellen wanneer er rave-party's zullen worden gehouden. Zij worden georganiseerd op momenten en plaatsen die het moeilijk maken om een groot politie-effectief bijeen te brengen.

Deze rave-party's worden immers over het algemeen georganiseerd in landbouwzones, 's nachts en in het weekend, op plaatsen waar de politiezone niet steeds beschikt over een groot politie-effectief en op momenten waarop het effectief van de politiezone niet volledig is.

Het is voor de politiediensten ook moeilijk om tussen te komen als de rave-party al begonnen is, al was het maar door het groot aantal deelnemers (tussen 1000 en 2000) en de weinige middelen waarover de politiediensten beschikken om in die omstandigheden tussen te komen.

Dit bewijst voldoende dat het belangrijk is om een beleid te ontwikkelen waarbij er voorafgaand moet worden gewerkt en niet op het moment waarop het evenement plaatsvindt. Vandaar het belang van het op voorhand opzoeken van de plaatsen en van de periodes waarin dergelijke bijeenkomsten kunnen worden georganiseerd.

De lokale politiemensen zijn de aangewezen personen om in eerste instantie tussen te komen, voornamelijk om inlichtingen te verzamelen omtrent de organisatoren of de verantwoordelijken en om de eerste vaststellingen uit te voeren.

Idealiter dienen de politiediensten snel tussen te komen, dit wil zeggen op het moment waarop de organisator zijn materieel begint op te stellen.

Om de interventie van de lokale politie zo optimaal mogelijk te laten verlopen, dient er op lokaal niveau overleg te worden gepleegd over de manier waarop de politiezones zich zouden kunnen organiseren om het hoofd te bieden aan de problematiek, zonder automatisch een beroep te moeten doen op federale steun. Een aanpassing van de inzet van de effectieven van de lokale politie zal dus moeten worden beoogd.

Een eerste aanvraag voor bijstand kan worden gericht aan de aangrenzende politiezones, in het kader van de bovenzonale solidariteit georganiseerd op basis van samenwerkingsakkoorden of in functie van artikel 43 van de wet op het politieambt.

Het lokaal niveau kan eveneens versterking vragen op federaal niveau, met name bij de permanente federale interventiereserve. Deze laatste is 24 uur op 24 beschikbaar, op voorwaarde dat zij niet moet worden ingezet voor een andere opdracht. In de uiterst dringende gevallen kan deze versterking worden gegeven door de samengestelde eenheden die worden ingezet bij andere geplande evenementen.

Provinciale coördinatie

De Gouverneur speelt een coördinerende rol op het niveau van zijn provincie en is belast met het geven van de nodige impulsen op lokaal niveau opdat de burgemeesters een gezamenlijk beleid zouden ontwikkelen voor het verzamelen van relevante informatie.

Op gerechtelijk niveau

De parketten kunnen een essentiële rol spelen in deze materie gezien het feit dat deze fenomenen een zeker aantal strafbare feiten met zich meebrengen.

In een brief heb ik de Minister van Justitie herinnerd aan de omvang van deze evenementen en heb ik hem voorgesteld om een beleid te ontwikkelen dat het mogelijk maakt de verschillende inbreuken die werden opgemerkt bij deze bijeenkomsten, op doeltreffende wijze te bestraffen (vaststelling van de inbreuken, zoeken van bewijzen, identificatie van de dader, sanctie voor inbreuken, beslag).

Bij deze wil ik u er ten slotte op wijzen dat in de voorbije maanden van 2002 het fenomeen van de rave-party's zich vooral in het zuidelijk deel van het land voordeed, voornamelijk in de provincies Namen en Luxemburg. Het is moeilijk te voorspellen hoe dit fenomeen zal evolueren, maar het is niet uitgesloten dat het zich zal uitbreiden naar andere plaatsen van het land. In het verleden werden dergelijke evenementen reeds vastgesteld in Waals-Brabant en aan de grens met Nederland.

Ik verzoek u Mevrouw, Mijnheer de Gouverneur, deze omzendbrief te willen overmaken aan de Dames en Heren Burgemeesters van uw provincie en aan de arrondissementscommissarissen.

Met de meeste hoogachting.

De Minister,

A. DUQUESNE.